

18
มกราคม
2561

การประชุมสังคมนศาสตร์วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 14
“สังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแส
การเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand 4.0”
ณ โรงแรมโพธิ์วิลล รีสอร์ท แอนด์สปา อำเภอเมือง จังหวัดชัยราช

สำนักวิชาสังคมนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยราช
ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยราช รหัสไปรษณีย์ 57100

☎ โทรศัพท์ : 053-702870 ต่อ 10
☎ โทรศัพท์มือถือ : 09-5126-8181, 08-8519-5290
✉ E-mail : jtongrak@gmail.com

สำนักวิชาสังคมนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยราช

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ ๗๐๐๒/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความวิชาการ/บทความวิจัย (Peer Review) ระดับชาติ
การประชุมสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๔
“สังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐”

ด้วย สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีความประสงค์แต่งตั้งคณะกรรมการ
กลั่นกรองบทความวิชาการ/บทความวิจัย (Peer Review) ระดับชาติ การประชุมสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๔
“สังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐” เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗
มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิชาการ/บทความวิจัย ประกอบด้วย

-ตามรายชื่อแนบท้ายคำสั่ง-

หน้าที่ พิจารณา กลั่นกรอง บทความวิชาการ/บทความวิจัย ของผู้เข้าร่วมนำเสนอผลงานทางวิชาการ และให้
ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ผลงานแต่ละเรื่องให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับชาติ ทั้งเนื้อหา ภาษา และรูปแบบการ
เขียนผลงาน

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและบังเกิดผลดี
ต่อทางราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร)
รองอธิการบดี รักษาการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความวิชาการ/บทความวิจัย
การประชุมสังคมนานาชาติวิชาการครั้งที่ ๑๔
“สังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐”
แนบท้ายคำสั่งที่ ๗๐๐๒/๒๕๖๐

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวารณ วิงวอน
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปิฎกฤษดิ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา อุปโยคิน
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนันท์ โชติวนิช
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.สิริโฉม พิเชษฐบุญเกียรติ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สุวคันธ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา เทพภาพ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมรินทร์ เทวตา
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุกกลิน อุนวิจิตร
ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๒. อาจารย์ ดร.อภิสม อินทรลาวัณย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๓. อาจารย์ ดร.เปเนต มโนมัยวิบูลย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๔. อาจารย์ ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๕. อาจารย์ ดร.สมเกียรติ อินทสิงห์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๑๖. อาจารย์ ดร.กานต์รวี บุษยานนท์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

๒. ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร ณะชัยจันทร์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒. รองศาสตราจารย์พัชรา ก้อยชูสกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๓. รองศาสตราจารย์ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง
ผู้ทรงคุณวุฒิ คณบดีสำนักวิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๔. รองศาสตราจารย์มาลี หมวกกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา ยืนยง
ผู้ทรงคุณวุฒิ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลหล่า ตรีเอากานุกูล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณิดา ปิงเมือง
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวัน พรหมใจสา
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ อินทนิเวศ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรีพันธ์ พันธุ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๒. อาจารย์ ดร.วรรณะ รัตนพงษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ คณบดีสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๓. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ นิเวรัตน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๔. อาจารย์ ดร.อนันต์ แก้วตาดีบ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๕. อาจารย์ ดร.สุตาพร ปัญญาพฤษ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๖. อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๗. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เมืองเกษม
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๘. อาจารย์ ดร.จิรนนต์ ไชยงาม นอกซ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๙. อาจารย์ ดร.กฤตเมธ บุญนุ่น
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๐. อาจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ แซ่เลี้ยว

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๑. อาจารย์เพชรสวัสดิ์ กันคำ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๒. อาจารย์ศศิพัชร เมฆรา

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๓. อาจารย์อิทธิพิทธ์ เรืองกิจวัฒน์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๔. อาจารย์ต้องรัก จิตรบรรเทา

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๕. อาจารย์จามรี พระสุนิล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ ๗๐๐๓/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอบทความวิชาการ/บทความวิจัย
การประชุมสังคมนักวิชาการครั้งที่ ๑๔
“สังคมนวัตกรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐”

ด้วย สำนักวิชาสังคมนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีความประสงค์แต่งตั้งคณะกรรมการ
วิพากษ์บทความวิชาการ/บทความวิจัยของผู้เข้าร่วมนำเสนอผลงานทางวิชาการระดับชาติ ทั้งภาคบรรยายและ
ภาคโปสเตอร์งานสังคมนศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๔ “สังคมนวัตกรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand
๔.๐”

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗
มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอบทความวิชาการ/บทความวิจัย ดังต่อไปนี้

-ตามรายชื่อแนบท้ายคำสั่ง-

หน้าที่ วิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะ การนำเสนอบทความวิชาการ/บทความวิจัย ของผู้เข้าร่วมนำเสนอผลงาน
ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและบังเกิดผลดี
ต่อทางราชการ

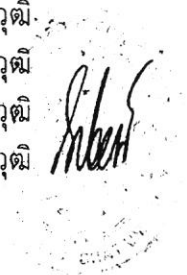
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วนนคร)
รองอธิการบดี รักษาราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ
งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๔
“สังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐”
แนบท้ายคำสั่งที่ ๗๐๐๓/๒๕๖๐

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโฉม พิเชษฐบุญเกียรติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร ณะชัยพันธ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รองศาสตราจารย์พีชรา ก้อยชูสกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รองศาสตราจารย์ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. รองศาสตราจารย์มาลี หมวกกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุณศิริ ใจมา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลีตระกูล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณิดา ปิงเมือง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลหล่า ตริเอกานุกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวิณ พรหมใจสา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรชนก สนิทวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. อาจารย์ ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. อาจารย์ ดร.อภิสม อินทรลาวัณย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. อาจารย์ ดร.เปนต์ มโนมัยวิบูลย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. อาจารย์ ดร.วรรณะ รัตนพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. อาจารย์ ดร.ปรมินทร์ อริเดช	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. อาจารย์ ดร.อนันต์ แก้วตาดีบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ นิวัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. อาจารย์ ดร.สุดาพร ปัญญาพฤษ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๑. อาจารย์ ดร.จิรนนต์ ไชยงาม นอกซ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๒. อาจารย์ ดร.กฤตเมธ บุญนุ่น	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๓. อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๔. อาจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ แซ่เลี้ยว	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๕. อาจารย์ ดร.โอม พัฒนโชติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๖. ดร.ยุทธศิลป์ ชุมณี	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ ๗๐๐๔/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding)
การประชุมสังคมนิติศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๔
“สังคมนวัตกรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐”

ด้วย สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีความประสงค์แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) งานสังคมนิติศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๔ “สังคมนวัตกรรมภายใต้กระแสการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Thailand ๔.๐”

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๕๗ มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) ประกอบด้วย

๑. อาจารย์ต้องรัก จิตรบรรเทา	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์จามรี พระสุนิต	กรรมการ
๓. อาจารย์ธนพัทธ์ จันทรพิพัฒน์พงศ์	กรรมการ
๔. อาจารย์ณัฐธิยา วัฒนศิริศาสตร์	กรรมการ
๕. อาจารย์นพชัย ฟองอิสสระ	กรรมการ
๖. อาจารย์ทิพวรรณ เมืองใจ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ รวบรวมบทความวิชาการ/บทความวิจัยของผู้นำเสนอที่ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิและจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) ให้ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและบังเกิดผลดีต่อทางราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ตังนง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

แนวทางในการพัฒนา OTOP ในยุค 4.0 ของกาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Guidelines of development strategy in Thailand 4.0 OTOP :Case Study of ,Banraichairach Coffee ,Amphoe Bang Saphan Noi ,Changwat Prachuap

Khiri Khan

นवल สีสว่างค์สันติ¹ สุภราช หนูหา¹ ฐิติพร สํารายศาสตร์²

¹นักศึกษาศาสาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

²อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี

Nawapol3105@gmail.com,Suparachm@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จัดทำขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษารูปแบบการบริหาร และการดำเนินงานของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช 2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อปรับตัวให้เข้ากับ Thailand 4.0 ของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักคือ นายฐิติวัฒน์ นินดำ ประธานผู้บริหารกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีที่มาจากข้อจำกัดของการเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งจำกัดขอบเขตให้อยู่ในระดับท้องถิ่นหรือชุมชนระดับตำบลเท่านั้น ทั้งในเรื่องวัตถุดิบที่มีปริมาณน้อย,ทักษะที่ต่ำของสมาชิกในองค์กร,ต้นทุนทางการเงินที่ไม่มั่นคง,ขาดการส่งเสริมการตลาดที่เพียงพอ สรุปได้ว่าภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง

ในส่วนของการพัฒนาเพื่อรองรับนโยบาย Thailand 4.0 พบว่ามีภาพรวมที่ดี เนื่องจากมีการปรับด้านการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) ด้านการผลิต มีการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรมาใช้ในขั้นตอนการผลิต ลดปริมาณคนงานลง ลดต้นทุนในระยะยาว ลดระยะเวลาการผลิตลง 2) ด้านการตลาด มีการปรับปรุงทั้งตัวผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของกาแฟ เพิ่มช่องทางจัดจำหน่ายในสื่อออนไลน์เพื่อความทันสมัยมากยิ่งขึ้น 3) ด้านการจัดการภายในองค์กร มีการเพิ่มพูนทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อปรับตัวให้เข้ากับนโยบาย Thailand 4.0 ที่เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน 4) ด้านการเงิน การหาทุนสำรองเพิ่มเติมเพื่อขยายกิจการและเผื่อเหตุฉุกเฉิน มีการจัดสรรปันผลตอบแทนให้สมาชิกได้อย่างเป็นระบบและยุติธรรม 5) ด้านการบริหารทรัพยากร ผู้ประกอบการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งอื่นๆที่มีคุณภาพใกล้เคียงมาใช้ในการผลิตสินค้า เพื่อรองรับความต้องการซื้อที่มีมาก 6) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการนำเข้าเครื่องจักรใหม่แทนที่การใช้งานแรงงานคน

คำสำคัญ : กลยุทธ์ การพัฒนา OTOP

Abstract

This research is a qualitative research. Created with the purpose 2 factors is 1. Study how to develop the business enterprise to cope with small type OTOP when faced with changes to the policy. Thailand 4.0 by studying samples from OTOP Banraichairach Coffee District ChaiRach,Bangsaphannoy , Prachuap Khiri Khan 2. To study the problems and obstacles in the business sector in the face of the policy Thailand 4.0 by The information provider principle is Thitiwat Nindum ,Chief executives, Maeban Thong-In Group

The study found that The problem is mostly come from the cause comes from the limitations of one product is retail products. The limited scope in the local community or district level only. The raw materials with little volume, low skills of members in the organization, financial insecurity, lack of marketing promotion enough. Conclusion: overview of problems and obstacles in the medium.

In the development of policy to accept Thailand 4.0 was found to have a good overview. Because the operations effectively, as follows 1) Production, the technology of machinery used in the production process. Reduce the amount of workers, reduce cost, reduce the production period, into long-term 2) Marketing, improving both the seed production and packaging, to create a unique of coffee. Add channel in digital media to more modern 3) Management within the organization. The increasing knowledge of the technology to adapt to the policy Thailand 4.0 focusing on the technology used 4) Finance. Finding more reserves to expand, and just in case an emergency. Are woven around a return to members systematically and fair 5) Resource management. Entrepreneurs buy raw materials from other.It's nearby quality used in the production of goods. To accommodate the demand 6) innovation and technology. A new use of imported machinery instead of manp

Keywords: Strategies, Development, OTO

บทนำ

ยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและมีความไม่แน่นอน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี การก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 ตามนโยบาย Thailand 4.0 นั้นเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องพัฒนาและเรียนรู้ ปรับตัวให้ทัน เพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งนโยบาย Thailand 4.0 นั้นจะเป็นอุปสรรคต่อธุรกิจ หรือเป็นโอกาสในการประสบความสำเร็จ ย่อมขึ้นอยู่กับปรับตัว ในส่วนของผู้ผลิตสินค้า OTOP ก็เช่นเดียวกันที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนโยบายนี้ได้

สินค้า OTOP เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้พัฒนาจนกลายเป็นสินค้าที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยมีหน่วยงานรัฐบาลให้การสนับสนุนในด้านช่องทางการตลาด วิชาการ เทคโนโลยี (สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิสาหกิจชุมชน กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2556) ซึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP มีกระบวนการส่งเสริมพัฒนาสินค้า เป็นกระบวนการที่รัฐบาลให้ความสำคัญ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ในการพัฒนาและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ แต่ยังมีปัญหาเรื่องการยอมรับของผู้บริโภค เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นสินค้าที่ผลิตจากชาวบ้าน จึงถูกตัดสินว่าผลิตภัณฑ์ OTOP มีคุณภาพต่ำและไม่น่าเชื่อถือ

ดังนั้นธุรกิจการผลิตสินค้า OTOP จึงใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ รวมทั้งคุณภาพและมาตรฐาน สร้างความแตกต่างและการยอมรับ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย Thailand 4.0 โดยพัฒนาคุณภาพสินค้าและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์แบบดั้งเดิม ที่สามารถสร้างรายได้ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น สร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้บริโภค

กาแพบ้านไร่ไชยราช คือกาแพที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์ ในชุมชนบ้านไร่ไชยราช จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตัวสินค้าคือกาแพแก้วบรรจุในแพคเกจที่สวยงาม และได้ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า OTOP ระดับ 4 ดาว นอกจากตัวผลิตภัณฑ์แล้วยังมีหน้าร้านขายกาแพสดบ้านไร่ไชยราชอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อที่จะได้นำผลิตภัณฑ์ในส่วนที่ไม่ได้บรรจุกล่องขายออกมาแปรรูปเป็นกาแพสดขายในร้านสร้างรายได้เพิ่มเติม

โดยที่ผ่านมาผู้ประกอบการสินค้า OTOP กาแพบ้านไร่ไชยราช ได้มีการปรับตัวและพัฒนาการผลิตสินค้ามาโดยตลอด เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ รวมทั้งคุณภาพที่ดีขึ้น ตลอดจนในด้านการดำเนินงาน การบริหารจัดการ จนทำให้สามารถดำเนินกิจการอยู่ได้ภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะกับนโยบาย Thailand 4.0 ที่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการปรับตัวอย่างฉับพลันในด้านเครื่องจักร และวิธีการในการดำเนินงานผลิต, การตลาดและการส่งขาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการดำเนินงานในแต่ละด้านของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการของสินค้า OTOP กรณีศึกษาเป็นผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแพบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้กับกลุ่มผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ ให้สามารถตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารและการดำเนินงานของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อปรับตัวให้เข้ากับ Thailand 4.0 ของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร การดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมไปถึงแนวทางการพัฒนา เพื่อปรับตัวให้เข้ากับ Thailand 4.0 ของผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเน้นศึกษาด้านการตลาด,ด้านการเงิน, ด้านการผลิต, ด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร,ด้านการจัดการทรัพยากรการผลิต และด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

นายฐิติวัฒน์ นินดำ ประธานกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์ ผู้ประกอบการสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช ตำบลไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา คือ 1 กันยายน 2560 ถึง 1 ตุลาคม 2560 รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์คือ นายฐิติวัฒน์ นินดำ ประธานกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์ ผู้ประกอบการสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช ตำบลไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก และปากกา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลของงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

แหล่งข้อมูลนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) ผู้ให้ข้อมูล คือ ประธานกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์ ผู้ประกอบการสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช ตำบลไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

แหล่งข้อมูลนี้ได้มาจากการศึกษาดำรง บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการตีความและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานวิจัย

การตรวจสอบข้อมูล

ใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation) (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2551 : หน้า 282) ซึ่งมีวิธีการตรวจสอบได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

- การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูล

เป็นการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคล ที่ต่างกัน เพื่อพิจารณาว่าจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่

- การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านผู้วิจัย

เป็นการตรวจสอบข้อมูลว่าถ้าเปลี่ยนผู้เก็บข้อมูลแล้ว ข้อมูลที่ได้จะตรงกันหรือไม่

- การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านวิธีการ

เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีที่ต่างกันแล้วจะได้ผลเหมือนเดิม เช่น ใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้เอกสาร

โดยผู้วิจัยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับ จากการเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล โดยนำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลจากตำรา รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึกของประธานกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์ การจดบันทึก และการสังเกต มาเปรียบเทียบกัน โดยได้รับข้อมูลที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอ

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิต

ผู้ผลิตสินค้า OTOP กาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นกาแฟที่มีต้นกำเนิดมาจากการรวมตัวกันของกลุ่มชาวบ้านในชุมชนบ้านไร่ไชยราชที่มีทักษะความรู้ทางด้านกาแฟ เริ่มต้นคัดเลือกพันธุ์กาแฟและปรับแต่งพัฒนาสืบต่อกันมา เพื่อเป็นการสร้างรายได้และพัฒนาวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้สมดุลไปกับสภาพแวดล้อม ซึ่งสภาพแวดล้อมของชุมชนมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกกาแฟสายพันธุ์โรบัสตา ด้วยภูมิศาสตร์อันเป็นที่ราบแถบเทือกเขาตะนาวศรีที่อุดมสมบูรณ์ ปริมาณน้ำฝนที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดทั้งปี ผสมกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในด้านองค์ความรู้ ผลักดันให้ผลิตภัณฑ์สามารถขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ได้ในที่สุด ปัจจุบันผลิตภัณฑ์กาแฟบ้านไร่ไชยราช ประเภทกาแฟควบดบรรจุใส่กล่องได้รับการการันตีระดับคุณภาพ OTOP 4 ดาว ซึ่งเป็นคุณภาพระดับสูง เกือบที่สุดของ OTOP ผู้ประกอบการเป็นผู้ผลิตที่เป็นเจ้าของรายเดียว มียอดขาย 60,000 บาท/เดือน อัตราการผลิต 100

กิโกลรัม/เดือน ประกอบธุรกิจเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี นอกจากกาแฟคั่วบดแล้วยังมีการขายกาแฟสดผ่านร้านกาแฟที่เป็นของกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์

ข้อมูลการดำเนินงานดั้งเดิม

จากการศึกษาพบว่าแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ในด้านการผลิต พบว่าเป็นทั้งผู้ผลิตวัตถุดิบและผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ ไม่รับวัตถุดิบจากที่อื่นมาใช้ในการผลิต กรรมวิธีการผลิตเป็นแบบดั้งเดิม โดยใช้คนงานในทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนการผลิตมีดังนี้
 - 1.1 เก็บเกี่ยวเมล็ดกาแฟจากไร่กาแฟที่เพาะปลูก
 - 1.2 นำไปตากให้แห้งบนกระดั่งประมาณ 15-20 วัน เมื่อแห้ง เมล็ดกาแฟจะมีสีดำ
 - 1.3 นำไปกะเทาะหรือสีเอาเปลือกออก ในขั้นตอนนี้จะมีการคัดขนาดของเมล็ดกาแฟไปด้วย
 - 1.4 นำเข้ากระบวนการคั่วบนกระดั่งที่ตั้งไฟร้อนขนาดพอดี เมล็ดกาแฟจะเริ่มดูดซับความร้อน ทำให้สีของเมล็ดเปลี่ยนไปเป็น สีเขียวอมเหลือง > สีเหลืองซีด > สีเหลืองน้ำตาล > สีนํ้าตาล เหตุที่เป็นสีนํ้าตาลก็เพราะความร้อนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพของแป้งและนํ้าตาล เมื่อเมล็ดกาแฟมีสีนํ้าตาลถึงระดับที่พอดีแล้วจึงเทออกจากเครื่องคั่ว จากนั้นก็นำไปโตนลมเพื่อทำให้เมล็ดกาแฟเย็นตัวอย่างรวดเร็วที่สุด เหตุก็เพราะความร้อนที่สะสมอยู่ในเมล็ดกาแฟอาจจะส่งผลต่อสภาพเคมีของกาแฟได้
 - 1.5 นำมาบดด้วยวิธีการบดมือ จากนั้นจึงนำไปบรรจุใส่ซอง
2. ในด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์กาแฟบ้านไร่ไชยราช มีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามทันสมัย ได้รับรองมาตรฐานจาก OTOP โดยมีส่วนผสมทางการตลาดที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือ ดังนี้

PRODUCT	กาแฟคั่วบดบรรจุซอง เป็นกาแฟสายพันธุ์โรบัสตาที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์ผ่านกรรมวิธีและความรู้ของชาวบ้านที่สืบทอดมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน
PRICE	ตั้งราคาขายที่ 150 บาท/ซอง ซึ่งขายเป็นซองขนาด 250 กรัม ซึ่งเป็นราคากาแฟตามท้องตลาดทั่วไป
PLACE	ขายผ่านร้านกาแฟบ้านไร่ไชยราชและขายสินค้าในงานแสดงผลิตภัณฑ์ OTOP
PROMOTION	ไม่มีการส่งเสริมการตลาดหรือการจัดโปรโมชั่น

กลยุทธ์การตลาดแบบเดิมคือเน้นการออกงาน OTOP เพื่อโฆษณาสินค้า มีการขายส่งให้กับผู้ประกอบการร้านกาแฟสดและขายปลีกให้กับผู้ประกอบการร้านกาแฟได้นำไปวางขายต่อ

3. ด้านการเงิน มีการจัดทำบัญชีแบบทั่วไป กลุ่มคณะกรรมการกลุ่มเป็นผู้หาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงาน โดยเงินทุนที่ได้มาใช้ในการผลิตมาจากการสนับสนุนจากรัฐบาลในโครงการ OTOP, ทุนทางสังคมของบ้านไร่ไชยราชและทรัพย์สินส่วนตัวของสมาชิกที่รวบรวมมาเป็นกองทุนอันเดียวกัน

การบริหารทางการเงินของกลุ่มแม่บ้านทองอินทร์เป็นแบบทั่วไปที่ไม่มีความซับซ้อน แบ่งออกเป็นทั้งสิ้น 2 ส่วน

3.1 ส่วนการรับเงิน กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทางการเงินเพื่อทำหน้าที่ควบคุมบัญชีรายรับอย่างชัดเจน แต่งตั้งสมาชิกในองค์กรส่วนหนึ่งให้เป็นกรรมการคอยช่วยตรวจสอบดูแลการเงิน สร้างกฎข้อบังคับการเบิกเงินใช้สำหรับรายการจัดซื้อหรือการขายอย่างชัดเจนและต้องมีใบเสร็จเป็นหลักฐานทุกรายการ ซึ่งในส่วนของรายรับจะประกอบด้วย ยอดขายผลิตภัณฑ์รายเดือน, ทุนที่ได้รับความสนับสนุนจากภาครัฐ, เงินลงทุนเพิ่มเติมที่ได้จากสมาชิก

3.2 ส่วนการจ่ายเงิน มีการตรวจสอบบันทึกบัญชีกับหลักฐานการจ่ายเงินทุกเดือน การจ่ายเงินไม่ว่าจะในกรณีใดก็ตามจะต้องมีหลักฐานค่าใช้จ่ายต่างๆมาเป็นตัวยืนยันเสมอ และการใช้จ่ายทุกครั้งต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทางการเงินทราบก่อน ในส่วนของการจ่ายเงินนั้นจะประกอบด้วย ค่าแรง,เงินปันผลหุ้นสมาชิก,ต้นทุนที่ใช้ไปเพื่อการผลิต,ค่าขนส่งสินค้า

4. ด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร บริหารแบบบุคคลเดียวใช้รูปแบบการบริหารแบบครอบครัว สมาชิกในกลุ่มก็มาจากครอบครัวหลายครอบครัวในชุมชนมารวมตัวกัน ต่างฝ่ายต่างก็เป็นคนรู้จักและคุ้นเคยกันดีอยู่ก่อนแล้ว ผู้บริหารและสมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อผลักดันให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปอย่างกลมเกลียวสามัคคี การให้สมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ร่วมลงทุนหุ้นส่วนจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในกิจการ ส่งผลให้สมาชิกมีแรงกระตุ้นที่อยากจะพัฒนากิจการให้ดียิ่งขึ้น เป้าหมายขององค์กรคือการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทั้งด้านรายได้และสัมพันธไมตรี

5. ด้านทรัพยากร วัตถุดิบคือเมล็ดกาแฟ ซึ่งวัตถุดิบผลิตขึ้นเองโดยมีพื้นที่เพาะปลูกอยู่บริเวณที่ราบตามแนวเทือกเขาตะนาวศรี มีสมาชิกในกลุ่มคอยทำหน้าที่ตั้งแต่ขั้นตอนการดูแล, เพาะปลูกและการเก็บเมล็ดกาแฟแลกับค่าแรงรายวัน พื้นที่เพาะปลูกเป็นพื้นที่บริเวณตำบลไชยราชเพื่อให้ง่ายต่อการดูแล เมื่อมีการเก็บเกี่ยววัตถุดิบแล้วต้องจัดเก็บกาแฟไว้ในบรรจุภัณฑ์ที่มีดีและไม่ดูดความร้อนเพราะแสงและความร้อนจะทำให้คุณภาพของเมล็ดกาแฟด้อยลง

6. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ใช้นวัตกรรมพื้นบ้านในการผลิต ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนต้องใช้แรงงานคนมาประกอบการผลิตทั้งสิ้น

2. ปัญหาและอุปสรรคของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

2.1 ด้านการผลิต เนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตเป็นเพียงกลุ่มคนในชุมชน รวมไปถึงปัจจัยด้านพื้นที่การเพาะปลูกที่มีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้มีการผลิตวัตถุดิบได้น้อย

2.2 ด้านการตลาด ขาดการทำกรส่งเสริมการตลาด ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักในวงแคบ

2.3 ด้านการจัดการภายในองค์กร ขาดบุคลากรที่มีความสามารถด้านการบริหาร ส่งผลให้ประธานกลุ่มต้องเข้ามาดูแลบริหารด้วยตนเอง และสมาชิกยังขาดความรู้เรื่องเทคโนโลยี รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมภายในองค์กร

2.4 ด้านการเงิน มีเงินสนับสนุนจากรัฐบาลค่อนข้างน้อย ชาวบ้านไม่มีรายได้ กลุ่มผู้บริหารต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงด้วยตนเอง

2.5 ด้านการบริหารทรัพยากร พื้นที่เพาะปลูกที่จำกัด ส่งผลโดยตรงต่อปริมาณวัตถุดิบ วัตถุดิบที่ผลิตมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค

2.6 ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย มีเพียงนวัตกรรมพื้นบ้านที่จำเป็นต้องใช้แรงงานคนมาขับเคลื่อน จึงทำให้การผลิตมีต้นทุนที่สูงและเสียเวลาไปกับขั้นตอนการผลิตมากเกินไป

3. การพัฒนาการดำเนินงานผู้ประกอบการเพื่อปรับตัวตาม “นโยบาย Thailand 4.0”

3.1 ด้านการผลิต มีการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรมาใช้ในขั้นตอนการผลิต ลดปริมาณคนงานลง ลดต้นทุนในระยะยาวโดยขั้นตอนการผลิต ดังนี้

1. เก็บเกี่ยวเมล็ดกาแฟจากไร่กาแฟที่เพาะปลูก
2. นำไปตากอบแห้งด้วยเครื่องอบ ใช้เวลาเพียง 1 วัน
3. นำไปกะเทาะก่อนจะนำไปใส่เครื่องแยกขนาดเมล็ดกาแฟ

4. นำเข้ากระบวนการคว่ำผ่านเครื่องคว่ำเมล็ดกาแฟที่สามารถกำหนดความร้อนและให้ความร้อนในระดับเดียวกันอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้สามารถควบคุมเมล็ดกาแฟได้ดียิ่งขึ้น

5. นำมาผ่านเครื่องบดก่อนจะส่งต่อไปยังเครื่องบรรจุภัณฑ์

3.2 ด้านการตลาด

- ในด้านผลิตภัณฑ์ มีการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ภัณฑ์เป็นกล่องที่สามารถเก็บกาแฟคั่วบดได้ดีกว่าแบบซอง เป็นการเพิ่มคุณภาพและภาพลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์ มีการซื้อวัตถุดิบเป็นกาแฟพันธุ์อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงพันธุ์กาแฟ ตัวสินค้าจึงมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย

- ในด้านราคา ยังคงไว้ที่ราคาเดิมเพราะเป็นราคาสำหรับผู้บริโภคยอมรับและเคยชิน

- ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีการเพิ่มช่องทางจำหน่ายที่หลากหลายมากขึ้น นอกจากการเน้นการออกงาน OTOP เพื่อโฆษณาสินค้า และมีการขายส่งให้กับผู้ประกอบการร้านค้าแฟสดและขายปลีกให้กับผู้ประกอบการร้านค้าได้นำไปวางขายต่อแล้ว ยังมีการใช้สื่อดิจิทัลมาช่วยในการขาย มีการจัดจำหน่ายผ่านทางเว็บไซต์ LAZADA นอกจากนี้ยังมีการติดต่อผู้ขายกาแฟรายอื่นๆ เพื่อสร้างเครือข่าย และกระจายสินค้าได้มากขึ้น อีกทั้งยังสร้างร้านขายกาแฟสดเป็นของตนเองเพื่อใช้จำหน่ายสินค้าของกลุ่ม

- ในด้านการส่งเสริมการตลาดนั้น หากลูกค้าสั่งซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์ LAZADA จะได้รับโปรโมชั่นส่วนลด ทำให้ได้กาแฟราคาถูกกว่าที่เห็นหน้าร้านต่างๆไป

3.3 ด้านการจัดการภายในองค์กร

มีการเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถด้านการบริหารและเทคโนโลยีให้แก่สมาชิกภายในองค์กรผ่านการอบรมและสัมมนา การบริหารยังคงใช้รูปแบบการบริหารแบบครอบครัว ยังคงให้สมาชิกเป็นหุ้นส่วนเพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งเงินทุนสำรองและคงไว้ซึ่งเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะสร้างรายได้และความเข้มแข็งให้เกิดแก่คนในชุมชน

3.4 ด้านการเงิน

ยังคงมีรูปแบบการจัดการทางการเงินแบบเรียบง่ายคงเดิม แต่มีการหาทุนสำรองเพิ่มเติมผ่านหุ้นส่วนภายนอกจากร้านกาแฟที่ต้องการร่วมลงทุน

3.5 ด้านการบริหารทรัพยากร

เนื่องจากการเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายที่มากขึ้น ส่งผลให้กำลังในการผลิตวัตถุดิบด้วยตนเองไม่เพียงพออีกต่อไป ผู้ผลิต ผู้ประกอบการจึงตัดสินใจซื้อวัตถุดิบจากแหล่งอื่นๆที่มีคุณภาพใกล้เคียงมาใช้ในการผลิตสินค้า ไม่ว่าจะเป็นกาแฟจากภูมิภาคอื่นๆ เช่น ภาคเหนือ และมีแนวโน้มที่จะนำกาแฟพันธุ์อาราบิก้าเข้ามาเพื่อผสมเป็นสัดส่วนใหม่ สร้างกาแฟที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากกว่าเดิมยิ่งขึ้นในอนาคต

3.6 ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

มีการนำเข้าเครื่องจักรใหม่แทนที่การใช้งานแรงงานคน โดยเครื่องจักรที่นำมาใช้ประกอบด้วย เครื่องอบแห้ง, เครื่องกะเทาะ, เครื่องคว่ำ, เครื่องบด, เครื่องบรรจุภัณฑ์ ส่งผลให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดระยะเวลาการทำงานลง ช่วยลดต้นทุนค่าแรงงานและต้นทุนในการผลิต

สรุป และอภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่องแนวทางในการพัฒนา OTOP ในยุค 4.0 ของกาแฟบ้านไร่ไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิต ผู้ประกอบการและข้อมูลการดำเนินงานดั้งเดิม

พบว่าผู้ประกอบการเป็นเจ้าของรายเดียว ประกอบธุรกิจเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี มีการผลิตกาแฟคั่วบด และการขายกาแฟสดผ่านหน้าร้าน ข้อมูลการดำเนินงานดั้งเดิม พบว่าแบ่งออกเป็น 6 ด้านดังนี้ ด้านการผลิต มีการควบคุมตั้งแต่การหาวัตถุดิบไปจนถึงการผลิตผลิตภัณฑ์ และทำงานโดยใช้คนทำในทุกขั้นตอน ด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์มีบรรจุภัณฑ์สวยงามทันสมัย มีการรับรองมาตรฐาน ด้านการเงินการบัญชี มีการทำบัญชีทั่วไป มีเงินสนับสนุนจากทางภาครัฐบ้าง ด้านการจัดการภายในองค์กร บริหารคนเดียว ปันรายได้ตามหุ้นที่ถือครอง ด้านทรัพยากร เป็นวัตถุดิบภายในท้องถิ่น อยู่ในบริเวณที่ราบตามเทือกเขาตะนาวศรี ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ใช้นวัตกรรมพื้นบ้านในการผลิต ประกอบด้วยเครื่องมือพื้นบ้านตามภูมิปัญญา ซึ่งใช้แรงงานคนเป็นหลัก

2. ปัญหาและอุปสรรคของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

ด้านการผลิต กลุ่มคนผลิตยังเป็นกลุ่มเล็กๆ มีกำลังการผลิตน้อย ด้านการตลาด การส่งเสริมการตลาดยังไม่ดี ขาดการนำเสนอในวงกว้าง ด้านการจัดการภายในองค์กร ขาดบุคลากรที่มีความสามารถ ต้องบริหารอย่างใกล้ชิด ด้านการเงิน มีการแบกรับภาระต้นทุนด้วยตนเอง มีการสนับสนุนจากภาครัฐไม่มากนัก ด้านการบริหารทรัพยากร พื้นที่มีจำกัด ทำให้วัตถุดิบไม่เพียงพอต่อความต้องการ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย มีนวัตกรรมพื้นบ้านที่ต้องใช้แรงงานคนในทุกขั้นตอน ต้องใช้ต้นทุนสูง และเสียเวลามากเกินจำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิททพันธ์ พิทักษ์, 2552) เรื่องการศึกษากระบวนการเพื่อการเพิ่มผลผลิต กรณีศึกษา อุตสาหกรรมล้างขวด ที่ประสบปัญหาการลดต้นทุน และรักษาคุณภาพไว้ โดยการทดลองปรับปรุงวิธีการทำงาน, เครื่องมือ เพื่อเพิ่มอัตราการผลิต และลดต้นทุนลง

3. การพัฒนาของผู้ผลิต ผู้ประกอบการเพื่อตอบสนอง “นโยบาย Thailand 4.0”

ด้านการผลิต มีการนำเครื่องจักรมาใช้ในขั้นตอนการผลิต ช่วยต้นทุนในระยะยาว ด้านการตลาด เพิ่มช่องทางจัดจำหน่าย มีการกระจายสินค้าในวงกว้างขึ้น สร้างหน้าร้านขายกาแฟสดเป็นของตัวเอง ด้านการจัดการภายในองค์กร จัดการอบรมและสัมมนาเพิ่มความสามารถด้านการบริหาร และเทคโนโลยีภายในองค์กร ด้านการเงิน เน้นเงินทุนผ่านการตั้งหุ้นส่วนภายในชุมชน ลดปัญหาเงินทุนสนับสนุนไม่เพียงพอ ด้านการบริหารทรัพยากร เนื่องจากด้วยวัตถุดิบไม่เพียงพอต่อการผลิต ตัดสินใจซื้อวัตถุดิบจากพื้นที่ใกล้เคียง ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันมาใช้ในการผลิต ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการนำเข้าเครื่องจักรเข้ามาใช้ในการผลิต มาช่วยในขั้นตอนต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดระยะเวลาและต้นทุนในการผลิต

ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แนวทางในการพัฒนาของกาแฟบ้านไร่ไชยราช เป็นการเน้นการพัฒนาการดำเนินงานของกิจการ ทั้งในด้านมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจ เพื่อทำให้เกิดความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้บริโภค สามารถควบคุม และกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจได้ และมีการบริหารจัดการที่ดี ในด้านการจัดการภายในองค์กร หรือด้านการตลาด สอดคล้องกับแนวคิด (นายกิตติธัช จิตต์ปฐมวนิช และนายจรัสสรณ์ พิรุฬห์วงศ์, 2555) ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของผู้ค้าตลาดน้ำดอนหวายในยุคการค้าสมัยใหม่ ได้กล่าวว่า รูปแบบทางการค้า ประกอบไปด้วย 2 รูปแบบ คือ 1. ธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม คือร้านขายสินค้าเข้าถึงผู้บริโภค โดยผ่านบุคคลที่เป็นเจ้าของธุรกิจ ไม่มีระบบการจัดการบริหารงาน 2. ธุรกิจค้าปลีกแบบสมัยใหม่ คือ รูปแบบการค้าปลีกที่มีกระบวนการจัดจำหน่าย เสนอสินค้าที่หลากหลาย มีระบบการจัดการ อาศัยความรู้ความชำนาญ นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย และสอดคล้องกับแนวคิดของ (ศุภาสินี บุญ

ทำดี, 2553) ที่กล่าวว่า การสร้างความได้เปรียบในการทำธุรกิจขนาดเล็ก โดยอาศัยองค์ประกอบที่จะทำให้ธุรกิจท้องถิ่นประสบความสำเร็จจะต้องมีการสร้างความยืดหยุ่นในแง่ของการมีต้นทุนที่ต่ำที่สุด รวมไปถึงการสร้างนวัตกรรมทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์ การให้บริการกระบวนการ การบริหารจัดการที่ดี สิ่งเหล่านี้จะทำให้ธุรกิจท้องถิ่น หรือธุรกิจขนาดเล็กสามารถประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากงานวิจัยพบว่าการดำเนินงานในองค์กรธุรกิจขนาดเล็กแบบ OTOP มีข้อจำกัดที่ทำให้ธุรกิจเติบโตยาก ประกอบกับกลุ่มสมาชิก OTOP ยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในด้านการบริหารและการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ ซึ่งอาจเป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในทันทีที่รัฐบาลดำเนินนโยบาย Thailand 4.0 อย่างเต็มตัว ดังนั้น ผู้ทำวิจัยมีความเห็นว่ารัฐบาลควรให้การสนับสนุนแก่ภาคธุรกิจ OTOP ทั้งด้านเงินทุน ความรู้ความสามารถด้านการบริหารและเทคโนโลยีที่เพียงพอ เพื่อผลักดันให้สินค้าอันมีเอกลักษณ์ท้องถิ่นของประเทศไทย สามารถก้าวขึ้นสู่เวทีการแข่งขันระดับสากลได้อย่างเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดทำวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาดำเนินการสังเกตและสำรวจข้อมูลเป็นระยะเวลาสั้นๆเท่านั้น หากทำวิจัยครั้งถัดไป ควรที่จะเพิ่มระยะเวลาในการศึกษา เพื่อให้ได้ทราบรายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค รวมไปถึงผลลัพธ์การพัฒนาเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับนโยบาย Thailand 4.0 ของกลุ่ม OTOP มากกว่านี้ และควรที่จะศึกษา OTOP หลากหลายประเภทยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลปัญหา อุปสรรคและวิธีการปรับตัวเพื่อรับมือที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างขั้นพื้นฐานของการทำ OTOP ด้วยผลิตภัณฑ์ที่ต่างชนิดกันไป

เอกสารอ้างอิง

- ภูวนารถ ถาวรศิริ ,วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2558) *กลยุทธ์การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของผู้ประกอบการธุรกิจน้ำดื่มท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี* : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศุภาสินี บุญทำดี (2553) *การสร้างความได้เปรียบในการทำธุรกิจขนาดเล็ก*
- กิตติธัช จิตต์ปฐมวนิช และจรัสสรณ์ พิรุฬหังค์ (2555) *การเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของผู้ค้าตลาดน้ำดอนหวายในยุคการค้าสมัยใหม่* : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ความเป็นมาของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (2556) สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- พิทพนธ์ พิทักษ์ (2552) *การศึกษากระบวนการผลิตเพื่อการเพิ่มผลผลิต กรณีศึกษา อุตสาหกรรมล้างขวด* : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์